

KVALITETSDEKLARATION

Statistik om familjerätt 2020

Ämnesområde

Socialtjänst

Statistikområde

Familjerätt

Produktkod

SO0201

Referenstid

31 december 2019 och hela året 2020

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	3
1.2.3 Statistiska mått	3
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	4
2.1 Tillförlitlighet totalt	4
2.2 Osäkerhetskällor	4
2.2.1 Urval	4
2.2.2 Ramtäckning	4
2.2.3 Mätning	4
2.2.4 Bortfall	4
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	6
3 Aktualitet och punktlighet	6
3.1 Framställningstid	6
3.2 Frekvens	6
3.3 Punktlighet	6
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	7
5.1 Jämförbarhet över tid	7
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	7
5.3 Sam användbarhet i övrigt	7
5.4 Numerisk överensstämmelse	8
Allmänna uppgifter	8
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	8
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	8
C Bevarande och gallring	8
D Uppgiftsskyldighet	8
E EU-reglering och internationell rapportering	8
F Historik	8
G Kontaktuppgifter	9

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistiken används för planering, utvärdering och uppföljning av myndigheter, kommuner och allmänhet. Det finns även intresse av att studera hur kommuners verksamhet utvecklas på det familjerättsliga området. Statistiken används även för att beräkna kommunernas kostnader för familjerättsverksamheten.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken används av myndigheter och kommuner för att kunna göra nationella jämförelser och kunna studera utvecklingen av familjerättsliga åtgärder.

1.2 Statistikens innehåll

1.2.1 Objekt och population

Undersökningsobjekten är:

- Barn som var aktuella i utredningar inom familjerätten under referensåret.
- Utredningar som genomförts inom familjerätten under referensåret.

1.2.2 Variabler

- Antal barn för vilka faderskap fastställts genom bekräftelse fördelade efter typ av protokoll samt därav antalet barn vars föräldrar anmält gemensam vårdnad under 2020.
- Antal barn för vilka fastställande av faderskap skett genom dom under året.
- Antal nedlagda faderskapsutredningar under året.
- Antal faderskapsutredningar som pågick den 31 december 2020.
- Antal faderskapsutredningar som den 31 december 2020 pågått mindre respektive mer än ett år.
- Antal faderskapsutredningar som den 31 december 2020 var överlämnade till rättslig prövning.
- Antal barn som någon gång under året varit berörda av samarbetsamtal, upplysning, samt vårdnads-, boende- och umgängesutredning.
- Antal barn som varit berörda av samarbetsamtal som avslutats under året.
- Antal avtal om vårdnad, boende respektive umgänge som har tecknats under året.
- Antal yttranden och antal verkställda beslut om umgängesstöd.
- Antal yttranden i samband med nationella adoptionsärenden under året fördelade efter typ av adoption (adoption av styvbarn 0-17 år, adoption av barn i familjehem, övriga adoptioner 0-1 år, övriga adoptioner från 1-17 år).
- Antal medgivandeutredningar under året.

1.2.3 Statistiska mått

Antal och antal i relation till 10 000 av befolkningen 0-17 år.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Redovisning görs per kommun, län och riket.

1.2.5 Referenstider

Uppgifterna avser 31 december 2019 och hela året 2020.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

En viss osäkerhet om kvaliteten i de insamlade uppgifterna finns, bland annat beroende på skillnader i organisation och rutiner hos kommunerna. Kommunernas redovisning är ibland en sammanställning av uppgifter från flera uppgiftslämnare, vilket kan medföra olika tolkningar av de definitioner som används. Vidare hämtas en del av de efterfrågade uppgifterna från kommunernas verksamhetssystem medan andra hämtas direkt från ansvariga handläggare. Trots detta och de osäkerhetsmoment som redovisas nedan bedöms tillförlitligheten vara tillräckligt god för den statistik som redovisas.

Under första kvartalet av 2020 började covid-19 spridas i Sverige och i världen. Huruvida pandemin har påverkat svarsfrekvensen är svårt att säga. Svarsfrekvensen har ökat sedan året innan.

2.2 Osäkerhetskällor

Se ovan "Tillförlitlighet totalt".

2.2.1 Urval

Inget urvalsförfarande förekommer.

2.2.2 Ramtäckning

Inga täckningsfel förekommer.

2.2.3 Mätning

Förekomsten av mätfel är svår att bedöma. I vissa kommuner utgår den interna familjerättsstatistiken från ärenden, vilket innebär att en familj utgör ett ärende oavsett hur många barn som finns i familjen. Det finns därmed risk för att felaktiga uppgifter om antal berörda barn lämnats. I vissa fall kan det ske dubbelräkning av barn då barnets föräldrar bor i olika kommuner. Förtydligande har gjorts i anvisningarna för att komma till rätta med detta.

2.2.4 Bortfall

Det är 14 kommuner som inte har svarat på enkäten. Bortfallet framgår av respektive tabell. Kommuner med bortfall är nämnda i de tabeller som berörs och korrigerings för bortfallet är gjort på riks- och länsnivå.

En uppgift som saknar värde (bortfall) bortfallskompletteras, dvs. uppgiften ersätts med ett skattat variabelvärde. De bortfallskompletterade värdena ska dock inte redovisas för respektive kommun, däremot ska de ingå i beräkningen av variabelvärdena för redovisningsgrupper till exempel riket och län.

Variabelvärde för redovisningsgrupp redovisas inte om befolkningen i kommuner med bortfall överstiger 10 procent av den totala befolkningen i redovisningsgruppen.

Bortfallet i en enskild fråga kan antingen gälla hela frågan eller delar av frågan. De flesta frågorna är sådana att både en totaluppgift och deluppgifter som summerar till totaluppgiften ska anges. Det kan exempelvis gälla det totala antalet personer över 18 år som besökt familjerådgivningen som ska fördelas på åldersklasser. Bortfallet kan i dessa fall vara av två typer:

- Totaluppgift finns men deluppgift har bortfall.
- Totaluppgift har bortfall.

Bortfallskorrigeringen görs av Statistiska centralbyrån (SCB).

När totaluppgift finns, men deluppgift har bortfall:

Samtliga deluppgifter ska bortfallskompletteras.

Fördelningen i riket används som hjälpinformation enligt:

$$\tilde{x}_{ik} = \frac{\sum_{j \in g} x_{jk}}{\sum_{j \in g} X_j} X_i$$

\tilde{x}_{ik} = bortfallskompletterad deluppgift k för kommun i

x_{jk} = deluppgift k för kommun j

X_i = total för kommun i

X_j = total för kommun j

Summa över j som tillhör (\in) g betyder summa över kommuner i riket som har kompletta svar.

När totaluppgift har bortfall:

Hela frågan ska bortfallskompletteras.

Motsvarande uppgift i riket används som hjälpinformation enligt:

$$\tilde{X}_i = \frac{\sum_{j \in g} X_j}{\sum_{j \in g} B_j} B_i \qquad \tilde{x}_{ik} = \frac{\sum_{j \in g} x_{jk}}{\sum_{j \in g} B_j} B_i$$

\tilde{X}_i = bortfallskompletterad total för kommun i

\tilde{x}_{ik} = bortfallskompletterad deluppgift k för kommun i

X_j = total för kommun j

x_{jk} = deluppgift k för kommun j

B_j = befolkning för kommun j

B_i = befolkning för kommun i

Summa över j som tillhör (\in) g betyder summa över kommuner i riket som har kompletta svar.

2.2.5 Bearbetning

Data bearbetas enligt en sekventiell arbetsprocess där data sparas ned stegvis för att få en total spårbarhet och för att kunna reproducera resultat. Logiska kontroller och nivåjämförelser med föregående år har gjorts på de inlämnade uppgifterna och vid avvikelser har den berörda uppgiftslämnaren kontaktats för en kontroll och eventuell rättning av uppgiften. Utöver det har även okulära besiktningar gjorts av aggregerade värden. Trots de åtgärder som vidtagits är det dock möjligt att vissa typer av fel inte upptäckts och omfattningen av dessa är därför inte känd.

Förekomsten av felaktigheter på grund av bearbetningsprocessen bedöms dock vara små.

2.2.6 Modellantaganden

Förekommer inte.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Ingen preliminär statistik tas fram.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken publicerades 6 månader efter mätperioden.

3.2 Frekvens

Statistiken publiceras en gång per år.

3.3 Punktlighet

Statistiken publiceras enligt publiceringsplanen.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras på MFoF:s webbplats.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Möjligheterna att få fram ytterligare statistik ur den aggregerade insamlingen än det som redan publicerats är små.

4.3 Presentation

Dokumentation i Excel består av resultat, definitioner, metodbeskrivning och engelsk-svensk ordlista. Dessutom ingår ett faktablad med en sammanfattning av de viktigaste resultaten. Faktabladet redovisas i en svensk och en engelsk version.

4.4 Dokumentation

Denna produktbeskrivning utgör dokumentationen av statistiken. För ytterligare information kan kontaktperson på MFoF kontaktas. Enkäten som användes för insamlingen finns tillgänglig.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Sedan 1998 har statistiken i stort sett varit oförändrad innehållsmässigt.

Till följd av covid-19 har några kommuner lämnat kommentarer som beskriver hur pandemin påverkat uppgifterna de lämnat. För några kommuner har de digitala lösningar som pandemin möjliggjort inneburit ökat antal samtal, medan för andra kommuner har pandemin istället gjort att samtalen har minskat, där samtal har fått skjutas upp eller ställas in.

Några kommuner har angett att pandemin troligtvis lett till ett ökat antal upplysningar och vårdnadsboende och umgängesutredningar samt en minskning av antal barn i beslut om umgängesstöd som socialnämnden verkställt.

Några kommuner har angett att pandemin påverkat antal faderskapsärenden som lämnats vidare för beslut till domstol på grund av frånvaron av bistånd av utlandsmyndigheter. Ytterligare några kommuner har angett att ett antal faderskapsutredningar pågått längre tid än ett år på grund av pandemin.

Det är svårt att dra några slutsatser om hur covid-19 har påverkat 2020 års statistikuppgifter.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

I statistiken jämförs uppgifter från olika kommuner och län.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Det kan ske en sammanvändning av statistiken vid kommunernas Räkenskaps-sammandrag (RS), för att beräkna kommunernas kostnader för familjerättsverksamheten.

5.4 Numerisk överensstämmelse

God överensstämmelse

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Värden mindre än 5 sekretessmarkeras i tabellerna.

C Bevarande och gallring

Gallringsföreskrifter finns i RA-MS 2018:11 (Riksarkivets myndighetsspecifika föreskrift). Det publicerade materialet gallras inte.

D Uppgiftsskyldighet

Det är frivilligt att lämna dessa uppgifter då ingen uppgiftsskyldighet föreligger.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken är inte EU-reglerad.

F Historik

Från och med 2017 publicerar Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd statistik om familjerätt.

Från 1994 till och med 2016 publicerade Socialstyrelsen statistik om familjerätt.

Före 1994 ansvarade SCB för motsvarande statistik.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd
Kontaktinformation	Malin Lundgren
E-post	Malin.lundgren@mfof.se
Telefon	010-190 11 00